

(สำเนา)

เลขรับ ๓/๒๕๕๑ วันที่ ๖ มี.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการ
และเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้าและคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ
เพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ขอได้โปรด
นำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ผู้เสนอ
(นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นิพนธ์ บุญญามณี ผู้เสนอ
(นายนิพนธ์ บุญญามณี)

(ลงชื่อ) จุติ ไกรฤกษ์ ผู้เสนอ
(นายจุติ ไกรฤกษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ผู้เสนอ
(นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์)

(ลงชื่อ) ทศพล เฟ็งส้ม ผู้เสนอ
(นายทศพล เฟ็งส้ม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุวโรช พะลัง ผู้เสนอ
(นายสุวโรช พะลัง)

(ลงชื่อ) นริศ ชำนุรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนริศ ชำนุรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ศุภชัย ศรีหาล้า ผู้เสนอ

(นายศุภชัย ศรีหาล้า)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ณิชฎกานต์ ศรีลาภ ผู้เสนอ

(นางสาวณิชฎกานต์ ศรีลาภ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์ ผู้เสนอ

(นายสุทธิ ปัญญาสกุลวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นาดยา เบ็ญจศิริวรรณ ผู้เสนอ

(นางนาดยา เบ็ญจศิริวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อิศสระ สมชัย ผู้เสนอ

(นายอิสสระ สมชัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ดนัย นพสุวรรณวงศ์ ผู้เสนอ

(นายดนัย นพสุวรรณวงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์ ผู้เสนอ

(นายธีระชาติ ปางวิรุฬห์รักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ธนา ชีรวินิจ ผู้เสนอ

(นายธนา ชีรวินิจ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อรอนงค์ คล้ายนก ผู้เสนอ

(นางอรอนงค์ คล้ายนก)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ผู้เสนอ

(นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล ผู้เสนอ

(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วรงค์ เดชกิจวิกรม ผู้เสนอ

(นายวรงค์ เดชกิจวิกรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นันทพร วีระกุลสุนทร ผู้เสนอ

(นางนันทพร วีระกุลสุนทร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นริศา อติเทพวรพันธุ์ ผู้เสนอ

(นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อรอนงค์ กาญจนชูศักดิ์ ผู้เสนอ

(นางสาวอรอนงค์ กาญจนชูศักดิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) รังสิมา รอดรัมย์ ผู้เสนอ

(นางสาวรังสิมา รอดรัมย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) กัลยา รุ่งวิจิตรชัย ผู้เสนอ

(นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ผ่องศรี ธาราภูมิ ผู้เสนอ

(นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

LIART

(ลงชื่อ) สกลธี ภัททิยกุล ผู้เสนอ

(นายสกลธี ภัททิยกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ผู้เสนอ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สรรเสริญ สมะลาภา ผู้เสนอ

(นายสรรเสริญ สมะลาภา)

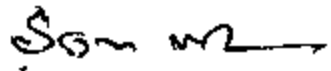
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้เสนอ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์

๒๖๐๕ ตรวจ

LIIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันแม้จะมีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐและกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตหรือสมยอมกันในการประกวดราคาหรือการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐในโครงการต่างๆก็ตาม แต่หลังจากการประกวดราคาหรือการเสนอราคานั้นแล้วหน่วยงานของรัฐยังจะต้องทำสัญญากับเอกชนต่อไปอีก ทำให้หน่วยงานต่างๆของรัฐที่เป็นคู่สัญญามีความผูกพันหรือมีความรับผิดชอบในทางกฎหมายจากเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญานั้นแต่กลับไม่มีกฎหมายที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องที่กระทำหรือร่วมกันกระทำทุจริตกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยอาศัยเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาที่มีขอบเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด ทำให้รัฐหรือหน่วยงานของรัฐเสียเปรียบและมีความรับผิดชอบโดยไม่สมควรแต่กลับไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบหรือรับผิดชอบได้ ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งของการกระทำทุจริตประพฤติกมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน เป็นเหตุให้รัฐได้รับความเสียหายอย่างมาก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIART

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่า ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงาน หรือองค์กรที่ดำเนินกิจการของรัฐตามกฎหมายและได้รับเงินหรือทรัพย์สินจากรัฐเพื่อใช้ในการกิจการหรือโครงการ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการ

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการหรือโครงการที่หน่วยงานเจ้าของโครงการ หน่วยงานใดหรือหลายหน่วยงานรวมกันมีอำนาจต้องทำตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องใช้หรืออนุญาตให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ คลื่นความถี่วิทยุที่ใช้ในการส่ง สัญญาณวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรคมนาคม โทรศัพท์และโทรศัพท์เคลื่อนที่

“โครงการ” หมายความว่า การซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่าย ทรัพย์สิน การให้สัมปทาน การให้สิทธิใดๆ การลงทุนในกิจการของรัฐ การลงทุนหรือการร่วมลงทุนหรือร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือการมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว หรือการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ไม่ว่าในลักษณะใดหรือโดยวิธีการใดที่มีวงเงินหรือมูลค่า หรือทรัพย์สินตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป

“สัญญา” หมายความว่า ข้อตกลง ความตกลง ความยินยอม หรือการกระทำใดอันมีผลเป็นการยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบ หรือเป็นการก่อกวนสัมพันธไมตรีระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการกับเอกชนในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับ ซึ่งสิทธิใดๆไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวแก่เอกชน และให้หมายความรวมถึงการให้สัมปทาน ประทาน บัตรการให้สิทธิ การอนุญาต หรือการกระทำใดที่มีลักษณะเป็นการให้สิทธิหรือให้ประโยชน์แก่เอกชน หรือที่เป็นการก่อกวนสัมพันธไมตรีระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการกับเอกชนที่อาจทำให้เกิดความรับผิดชอบแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือการระงับสัมพันธไมตรีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการอาจถูกเรียกร้องให้รับผิดชอบหรือ

ร่วมรับผิดชอบได้ ไม่ว่าในรูปแบบหรือในลักษณะใด

“เอกชน” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคล กิจการร่วมค้า หน่วยงานหรือองค์กรที่มีใช้หน่วยงานของรัฐ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า ราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ เช่น กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วยการบริหารเมืองพัทยา

“ทำสัญญากับรัฐ” หมายความว่า การที่เอกชนที่ได้รับการคัดเลือกจากการประกวดราคาหรือการเสนอราคาหรือการยื่นข้อเสนอเพื่อดำเนินการใด ลงนามผูกพันในสัญญากับหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อดำเนินโครงการ

“เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ” หมายความว่า การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

“ข้อเสนอ” หมายความว่า รายละเอียดและวิธีดำเนินการตามโครงการ ราคา เงื่อนไข สิทธิ หรือผลประโยชน์ตอบแทนที่เอกชนเสนอต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อเป็นผู้มีสิทธิหรือให้ได้รับเลือกให้เข้าทำสัญญากับหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ ออกแบบ หรือศึกษาโครงการหรือให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของ

รัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเกี่ยวกับโครงการ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน พนักงานราชการ ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานหรือทำงานให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกรัฐสภา

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาเขตตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

“กระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า กระทรวง หรือทบวง ซึ่งเป็นต้นสังกัดหรือเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ

“ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า ปลัดกระทรวงของกระทรวงเจ้าสังกัด

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีของกระทรวงเจ้าสังกัด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง และประกาศตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

LIART

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินโครงการหรือจัดทำกิจการของรัฐที่จะต้องจัดซื้อ เช่าทรัพย์สิน ว่าจ้าง แลกเปลี่ยน จำหน่ายทรัพย์สิน ให้สัมปทาน หรือให้สิทธิใดๆ หรือว่าจ้างเอกชน หรือให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ หรือการอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณีปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ในกรณีที่วงเงินหรือมูลค่าหรือราคาทรัพย์สินของโครงการมีมูลค่าน้อยกว่า สิบล้านบาท คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีอาจกำหนดให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๙ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นผู้รับผิดชอบกร่างสัญญาที่จะให้เอกชนเข้า ทำสัญญากับรัฐ โดยมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงให้ถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยต้องยก ร่างสัญญาเบื้องต้นให้เสร็จไม่เกินสามสิบวันนับจากวันที่มีการคัดเลือกเอกชนที่จะเข้าทำสัญญากับรัฐ และให้ปิดประกาศแสดงร่างสัญญานั้นไว้โดยเปิดเผย ณ หน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อให้ประชาชน ทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

สัญญาดังกล่าวในวรรคหนึ่งต้องระบุผลดีผลเสีย ผลประโยชน์ และความคุ้มค่าของรัฐ และของประชาชนที่จะได้รับจากโครงการหรือที่จะว่าจ้างที่ปรึกษาหรือทนายความไว้ให้ครบถ้วน

หน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของ โครงการที่รับผิดชอบการกร่างสัญญาตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ป้องกันไม่ให้เอกชนที่จะยื่นข้อเสนอเข้า มามีส่วนเกี่ยวข้องในการกร่างสัญญาทุกขั้นตอนทั้งทางตรงและทางอ้อมและไม่ว่าก่อนหรือหลังการ ยื่นข้อเสนอของเอกชนนั้นหรือของเอกชนอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับเอกชนนั้น

มาตรา ๑๐ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของ หน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณี กำหนดระยะเวลาให้เอกชนขอรับสำเนาร่างสัญญาเบื้องต้น รายละเอียดและขอบเขตของโครงการ และเงื่อนไขต่างๆที่จำเป็นสำหรับการยื่นข้อเสนอและที่จะ

กำหนดไว้ในสัญญา ระยะเวลาดังกล่าวต้องเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมสอดคล้องกับปริมาณงานหรือรายละเอียดของโครงการที่เอกชนต้องใช้ในการศึกษาข้อมูลหรือต้องใช้ในการจัดเตรียมเอกสารหรือการคิดคำนวณมูลค่าหรือราคาเพื่อยื่นข้อเสนอ แต่ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบวันนับแต่วันประกาศหรือน้อยกว่าสามสิบวันสำหรับโครงการที่มีราคาหรือมูลค่าตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณี อาจขอให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาผ่อนผันกำหนดเวลาได้ แต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนนี้ต้องมีใช่เป็นเพราะความล่าช้าที่เกิดจากการร่างสัญญาหรือมีลักษณะเป็นการประวิงเวลาของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการนั่นเอง

มาตรา ๑๑ หากมีความจำเป็นต้องว่าจ้างที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความ มาทำการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ หรือให้คำปรึกษาในทางสถาปัตยกรรม วิศวกรรม หรือในทางกฎหมายหรือการร่างสัญญา เพื่อให้การออกแบบหรือการร่างสัญญาเป็นไปด้วยความรอบคอบ รัดกุมและเพื่อป้องกันความเสียหายของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการว่าจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุให้เสร็จสิ้นตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินโครงการในวาระเริ่มแรก

ในกรณีที่มีการว่าจ้างที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความเพื่อศึกษาวิเคราะห์ ออกแบบ หรือให้คำปรึกษาในการดำเนินโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณีจะต้องระบุเงื่อนไข ขอบเขตการทำงาน ผลงานและผู้ว่าจ้างในอดีต และความรับผิดชอบของที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความนั้นหากเกิดความเสียหายแก่โครงการจากการให้คำปรึกษาไว้ในสัญญาให้ชัดเจน แล้วให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการปิดประกาศสำเนา สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความนั้นไว้ ณ ที่ทำการของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทั่วไปตรวจสอบได้

ในกรณีที่ ที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือทนายความทำงานหรือให้คำปรึกษาที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงาน

เจ้าของโครงการให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานข้อเท็จจริงและชื่อที่ปรึกษา หรือที่ปรึกษากฎหมาย หรือ หน่วยงานรวมถึงรายชื่อกรรมการ หุ้่นส่วน หรือผู้บริหารของที่ปรึกษา หรือที่ปรึกษากฎหมาย หรือ หน่วยงานนั้นให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อแจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐทุกแห่งทราบต่อไป และห้ามมิ ให้หน่วยงานของรัฐใดจ้างที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือหน่วยงานรายนั้นรวมทั้งกรรมการ หุ้่นส่วน และผู้บริหารของที่ปรึกษา ที่ปรึกษากฎหมาย หรือหน่วยงานนั้นไม่ว่าทางตรงหรือ ทางอ้อมอีก

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้หน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัด ของหน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาอนุญาตให้เอกชนที่ยื่นข้อเสนอที่ไม่มีความชัดเจนในเงื่อนไข หรือที่มีลักษณะเป็นการยื่นข้อเสนอที่เป็นการเสนอราคาหรือประโยชน์ตอบแทนมากกว่าหนึ่งราคา หรือมากกว่าหนึ่งจำนวนเข้าทำสัญญากับรัฐ

ข้อเสนอที่กำหนดราคาหรือประโยชน์ตอบแทนในลักษณะที่ไม่เป็นข้อยุติหรือกำหนด อัตราส่วนลดไว้ไม่ว่าจะกำหนดราคาหรือจำนวนประโยชน์ตอบแทนที่คิดคำนวณตามอัตราส่วนลด นั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นข้อเสนอที่มากกว่าหนึ่งราคาหรือมากกว่าหนึ่งจำนวน แต่ไม่รวม ถึงการที่เอกชนตกลงปรับลดราคาหรือมูลค่าตามข้อเสนอลงตามการเจรจาต่อรองของหน่วยงานเจ้าของ โครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของคณะกรรมการ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการเจรจาต่อรองราคาหรือข้อเสนอของเอกชน

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้กำหนดเงื่อนไขหรือข้อตกลงให้มีการใช้อินญาโตตุลาการในสัญญา เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ทำได้

การขออนุมัติคณะรัฐมนตรีกำหนดเงื่อนไขหรือข้อตกลงให้มีการใช้อินญาโตตุลาการใน สัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานผลดีผลเสียและมาตรการป้องกันการกระทำทุจริต ประพฤติมิชอบที่อาจเกิดจากการใช้อินญาโตตุลาการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนมีมติ

ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ห้ามมิให้กำหนดเงื่อนไขหรือข้อตกลงให้อินญาโตตุลาการ มีอำนาจชี้ขาดหรือมีความเห็นเกี่ยวกับจำนวนค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนหรือข้อเท็จจริงที่อาจ ทำให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ เสียเปรียบในการต่อสู้คดีเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญา

การกระทำใดที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรานี้เป็น โฆษ

-๘-

มาตรา ๑๔ สัญญาใดที่มีเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่อาจสร้างภาระหรืออาจมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการประกาศแจ้งให้ประชาชนทราบและให้ปิดประกาศแสดงสัญญานั้นไว้ ณ ที่ทำการของหน่วยงานเจ้าของโครงการและหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อให้ประชาชนทั่วไปตรวจสอบได้

สัญญาหรือเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาที่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือที่เป็นผลจากการกระทำทุจริตประพฤติกมิชอบให้เป็นโมฆะ

สัญญาหรือเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาที่ก่อให้เกิดภาระหรือความรับผิดชอบแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือแก่ประโยชน์สาธารณะเกินสมควรให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้เอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่เอกชนนั้นรู้หรือพึงจะรู้หรือควรจะสามารถคาดหมายได้ถึงความเสี่ยงหรือการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาได้อยู่ก่อนแล้วหรือที่สามารถรู้หรือคาดการณ์ได้หากใช้ความระมัดระวังหรือตรวจสอบการทำงานหรือข้อเท็จจริงนั้นตามวิสัยหรือประสบการณ์ของผู้มีอาชีพหรือผู้ประกอบการเช่นเดียวกับเอกชนนั้น เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นและสมควรที่จำเป็นต้องดำเนินการไปตามนั้นมีจะนั้นจะไม่สามารถจัดทำโครงการนั้นได้ แต่ต้องกำหนดข้อตกลงและเหตุผลความจำเป็นไว้ล่วงหน้าในสัญญาแต่เอกชนนั้นจะต้องใช้ความระมัดระวังในการทำงานหรือการปฏิบัติตามสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงนั้นเช่นผู้มีความรู้ความชำนาญในเงื่อนไขหรือสถานการณ์นั้นจะพึงกระทำ และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดห้ามมิให้ถือว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณีเป็นผู้ปฏิบัติผิดสัญญา

มาตรา ๑๖ หากปรากฏหลักฐานหรือข้อเท็จจริงภายหลังว่าราคาหรือผลประโยชน์ตอบแทนตามข้อเสนอของเอกชนหรือตามที่กำหนดในสัญญามีจำนวนหรือมูลค่าค่าเกินสมควรเมื่อเทียบกับผลประโยชน์หรือกำไรที่เอกชนได้รับตามสัญญา ให้ถือว่าเงื่อนไขหรือข้อตกลงนั้นเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐหรือกระทรวงเจ้าสังกัดที่เป็นคู่

สัญญาที่มีสิทธิยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขสัญญาหรือเงื่อนไขหรือข้อตกลงนั้นได้ทั้งหมดหรือเฉพาะส่วนที่ไม่เป็นกรรมนั้นได้ แต่หากมีหลักฐานหรือพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการรู้เห็นเป็นใจหรือสมยอมกันด้วยวิธีการใดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือในหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการกับเอกชนคู่สัญญาหรือเป็นการกระทำทุจริตประพฤตินิชอบไม่ว่าเอกชนนั้นจะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยโดยตรงหรือไม่ก็ตามให้สัญญานั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๗ หากหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการต้องจัดหาหรือส่งมอบสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือสิ่งอื่นใดให้แก่เอกชนคู่สัญญาที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินโครงการ หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการต้องกำหนดเวลาการส่งมอบให้ชัดเจนและเพียงพอแก่การจัดหาหรือการส่งมอบสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือสิ่งนั้น แต่หากสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือสิ่งนั้นมีได้อยู่ในสิทธิหรือในการครอบครองของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเจรจากับผู้มีสิทธิหรือผู้ที่ครอบครองสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือสิ่งนั้นให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับเงื่อนไขการขอใช้และระยะเวลาการส่งมอบก่อนให้เอกชนทำสัญญากับรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้มีสิทธิหรือผู้ที่ครอบครองสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือสิ่งอื่นนั้นลงนามให้ความยินยอมในสัญญานั้นด้วย

มาตรา ๑๘ ถ้าปรากฏก่อนหรือภายหลังการลงนามในสัญญาว่าเอกชนที่ทำสัญญากับรัฐมีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้บริหารของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีอำนาจในการสั่งการเกี่ยวกับการทำโครงการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมและมีการใช้อำนาจหรือหน้าที่หรือกระทำด้วยประการใดเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนเอกชนรายนั้นเพื่อให้ได้เปรียบเหนือผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่นจนเอกชนนั้นได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญากับรัฐ ให้ถือว่าการพิจารณาคัดเลือกหรือการให้สิทธิเอกชนนั้นหรือสัญญาที่เอกชนทำกับรัฐเป็นโมฆะทันที

การเป็นโมฆะของการคัดเลือกหรือการให้สิทธิเอกชนหรือของสัญญาที่เอกชนทำกับรัฐ

ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้เอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการนั้นยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้หรือเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนจากหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ แต่หากการกระทำในวรรคหนึ่งเกิดจากการร่วมกันกระทำหรือการจัดการของเอกชนรายนั้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เอกชนนั้นต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของโครงการที่ต้องดำเนินการต่อไปและค่าเสียหายอื่นๆแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการด้วย

ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดรายงานข้อเท็จจริงและชื่อเอกชนที่เกี่ยวข้องรวมถึงรายชื่อคณะกรรมการหรือผู้บริหารของเอกชนรายนั้นให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อแจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐทุกแห่งทราบ และห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐให้เอกชนรายนั้นหรือกรรมการหรือผู้บริหารของเอกชนรายนั้นยื่นข้อเสนอหรือทำสัญญากับรัฐอีก ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเอกชนรายนั้นหรือบุคคลเหล่านั้นเองหรือโดยนิติบุคคลที่เอกชนรายนั้นหรือบุคคลที่มีชื่อเหล่านั้นมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

หมวด ๒

การจัดทำสัญญา

มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการร่างสัญญาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่โครงการได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจากผู้มีอำนาจหรือจากคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วยหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบงานด้านกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีอาวุโสไม่ต่ำกว่าระดับห้าหรือเทียบเท่าเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการร่างสัญญา มีอำนาจหน้าที่ร่างสัญญาเบื้องต้นตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๘ และให้จัดทำรายงานอธิบายเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา ทุกข้อ โดยให้เก็บรักษารายงานนั้นไว้ ณ สำนักงานของหน่วยงานเจ้าของโครงการและสำนักงานปลัด กระทรวงเจ้าสังกัดอย่างละหนึ่งชุดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง รายงานดังกล่าว ให้เปิดเผยต่อประชาชนทั่วไปได้ เว้นแต่เป็นกรณีเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่า ด้วยข้อมูลข่าวสารราชการ และให้ส่งร่างสัญญาเบื้องต้นนั้นไปให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ สัญญาพิจารณาต่อไปโดยเร็ว

ในกรณีที่ต้องปรับปรุงแก้ไขรายละเอียด เงื่อนไข และข้อตกลงที่จะกำหนดในร่างสัญญา เบื้องต้นเพื่อให้ถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่แท้จริง ให้คณะกรรมการร่างสัญญาปรับปรุงแก้ไขร่างสัญญาเบื้องต้นนั้นโดยเร็ว และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและ กำกับสัญญาแล้วให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการจัดให้เอกชนเข้าทำสัญญากับรัฐต่อไปโดยเร็ว เว้นแต่จะมีเหตุทักท้วงจากรัฐมนตรีเจ้า สังกัดหรือคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญา

ให้คณะกรรมการร่างสัญญาสิ้นสุดวาระลงเมื่อเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าทำ สัญญากับรัฐเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว และให้คณะกรรมการร่างสัญญาเก็บรวบรวมเอกสาร ต้นร่าง สัญญา บันทึกรายงานการประชุมทั้งแบบย่อและแบบชวเลข และรายงานต่างๆรวมทั้งการบันทึกเสียง การประชุมไว้เพื่อการตรวจสอบ โดยให้ส่งมอบและเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด ตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการประจำกระทรวงเจ้าสังกัดคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการ ตรวจสอบและกำกับสัญญา” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเป็นประธาน รองปลัด กระทรวงการคลังหรือผู้แทน อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณหรือผู้ แทน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ในกระทรวงเจ้าสังกัดทุกหน่วยงาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคนเป็นกรรมการ

ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่เป็นผู้มีความรู้ ทางวิชาชีพหรือทางวิชาการที่มีความรู้และความชำนาญงานในกิจการของกระทรวงเจ้าสังกัดจำนวน สองคนและผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายจำนวนสามคนที่เป็นบุคคลภายนอก โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่ง

คราวละสองปีและอาจแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ และจะแต่งตั้งให้มีตำแหน่งอื่นในคณะกรรมการดังกล่าวในระหว่างพ้นหรือครบวาระมิได้

ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเข้าสังกัดที่มีอาวุโสไม่ต่ำกว่าระดับแปดหรือเทียบเท่าเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญามีอำนาจหน้าที่

(๑) ให้ความเห็นชอบร่างสัญญาเบื้องต้นที่ยกร่างโดยคณะกรรมการร่างสัญญา

(๒) ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายและความถูกต้องของเงื่อนไขและข้อตกลง ในสัญญารวมถึงข้อเสียเปรียบของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัด ของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณีก่อนให้เอกชนเข้าทำสัญญากับรัฐ

(๓) จัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับสิทธิ ความรับผิดชอบ และข้อผูกพันตามสัญญาต่างๆเสนอ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบและมีความเห็น

(๔) เสนอแนะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดถึงแนวทางและวิธีการควบคุมการดำเนินการของ เอกชนให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อตกลงของสัญญา

(๕) กำหนดวงเงินและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหลักประกันการยื่นข้อเสนอและหลักประกัน สัญญา

(๖) ติดตามตรวจสอบการยื่นข้อเสนอของเอกชนก่อนจะมีการคัดเลือกเอกชนให้เข้า ทำสัญญา

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีเจ้า สังกัด

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาให้ความเห็นชอบร่างสัญญาเบื้องต้นแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ แล้วแต่กรณี ประกาศเชิญชวนเอกชนให้ยื่นข้อเสนอได้ และให้ปิดประกาศแสดงร่างสัญญานั้นไว้โดย เปิดเผย ณ หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของ โครงการเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

ก่อนให้เอกชนเข้าทำสัญญากับรัฐ ถ้าคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาเห็นว่า ร่างสัญญาใดที่คณะกรรมการร่างสัญญาแก้ไขปรับปรุงตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม มีความไม่ถูก

ต้องตามเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ หรือยังมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่อาจทำให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับความเสียหายหรือเสียหายเปรียบอันมิใช่การดำเนินการตามทางการค้าตามปกติของกิจการนั้นให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาส่งร่างสัญญาไปให้คณะกรรมการยกร่างสัญญาแก้ไขใหม่โดยพลัน

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๐ ประธาน กรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง และเลขานุการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรือมีหน้าที่หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับเอกชนที่ทำสัญญากับรัฐ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาและคณะกรรมการยกร่างสัญญาต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

มติที่ประชุมคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่มาประชุม

การลงมติของกรรมการต้องเป็นการลงมติด้วยตนเองในที่ประชุม

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเป็นการประชุมที่ไม่มีเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนการประชุม

ให้เลขานุการจัดทำบันทึกรายงานการประชุมทั้งแบบย่อและแบบชวเลขและบันทึกเสียงการประชุมสำหรับการประชุมทุกครั้ง และให้จัดเก็บตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคท้าย

มาตรา ๒๔ หากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาเห็นว่าเอกชนรายใดได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญากับรัฐ โดยมีค่าใช้จ่ายการประกวดราคาอย่างเปิดเผยหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญามีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการที่พิจารณาคัดเลือกเอกชนรายนั้นแจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาทราบถึงเหตุผลที่ไม่ใช้วิธีการประกวดราคา และให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาแจ้งเหตุผลดังกล่าวให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณา หากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นชอบด้วย จะให้เอกชนรายนั้นทำสัญญากับรัฐได้ หากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นว่าการที่ไม่ใช้วิธีการประกวดราคาทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมหรือเป็นการให้สิทธิหรือเอื้อประโยชน์ให้เอกชนรายนั้นเป็นการเฉพาะหรือเป็นการกีดกันเอกชนรายอื่นหรือเป็นเพราะการยกเหตุเรื่องการใช้เงินงบประมาณก่อนสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดสั่งห้ามอนุญาตให้เอกชนรายนั้นเข้าทำสัญญากับรัฐและให้สั่งให้มีการประกวดราคาใหม่ทันที

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เอกชนที่เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำโครงการและมีสิทธิเข้าทำสัญญากับรัฐเป็นผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวหรือถือว่าเป็นผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับสัญญาแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบ หากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นว่าควรจัดให้มีการประกวดราคาใหม่ ก็ให้คณะกรรมการผู้มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุดำเนินการประกวดราคาใหม่ทันที แต่หากยังปรากฏว่าไม่มีเอกชนรายอื่นยื่นข้อเสนออีกหรือไม่มีพฤติกรรมการที่ส่อไปในทางสมรู้ร่วมคิดกันหรือสมยอมกันเพื่อจัดให้เอกชนรายนั้นเป็นผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นว่าไม่ทำให้กระทรวงเจ้าสังกัดหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเสียประโยชน์หรือได้รับความเสียหาย ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดอนุมัติให้เอกชนรายนั้นทำสัญญากับรัฐได้

หมวด ๓

การติดตามการปฏิบัติตามทำสัญญา

มาตรา ๒๖ ให้ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาของแต่ละสัญญาในแต่ละโครงการ ประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธาน เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีอาวุโสไม่ต่ำกว่าระดับหกจำนวนสามคน ผู้แทนฝ่ายกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีอาวุโสไม่ต่ำกว่าระดับหกเป็นเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการร่างสัญญาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการร่างสัญญาที่จะกำกับและติดตามตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญามีอำนาจหน้าที่

(๑) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินการของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการและของเอกชนคู่สัญญาและที่ปรึกษาให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) เก็บรวบรวมเอกสารต่างๆของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นคู่สัญญาในการดำเนินการตามสัญญา

(๓) ตรวจสอบและติดตามการทำงานของผู้จัดการโครงการและที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ

(๔) จัดทำรายงานการทำงานและการปฏิบัติตามสัญญาของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการและเอกชนคู่สัญญา รวมทั้งผู้จัดการโครงการและที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือของหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ เสนอต่อปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็น

(๕) รายงานความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไข ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำงานและการปฏิบัติตามสัญญาแก่ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจ

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด

การรายงานข้อเท็จจริงตาม (๔) และ (๕) ให้คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญา จัดทำรายงานนับแต่วันที่ลงนามในสัญญา และต้องเสนอรายงานพร้อมความคิดเห็นไปยังปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดทุกสามเดือน

การเก็บรวบรวมเอกสารต่างๆของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นคู่สัญญาในระหว่าง การดำเนินโครงการตามสัญญา และการรายงานการเสนอแนะความคิดเห็นตาม(๒) (๔) และ (๕) ของ คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ กระทรวง

ให้คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาสิ้นสุดวาระลงเมื่อโครงการที่ดำเนินการ เสร็จสิ้นลงอย่างสมบูรณ์และหน่วยงานเจ้าของ โครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของ หน่วยงานเจ้าของโครงการตรวจรับงานแล้ว และให้คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาเก็บ รวบรวมเอกสาร ต้นร่างสัญญา บันทึกรายงานการประชุมทั้งแบบย่อและแบบชวเลข รายงานและการ บันทึกเสียงการประชุมต่างๆของโครงการนั้นไว้เพื่อการตรวจสอบ โดยให้ส่งมอบและเก็บรักษาไว้ที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ หากคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาทราบหรือตรวจพบปัญหา หรือการใดที่มีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อการทำงานหรือการปฏิบัติตามสัญญาให้แจ้งปลัดกระทรวง เจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาสั่งการทันที แต่หากเป็นกรณีฉุกเฉินเร่งด่วนให้คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติ ตามสัญญามีอำนาจสั่งการได้ แล้วให้แจ้งปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาต่อไป

หากหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้า ของโครงการละเลยหรือเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการติดตามการ ปฏิบัติตามสัญญาหรือของปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด ให้คณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญา หรือปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณามีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๒๕ การประชุมของคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติตามสัญญาให้เป็นไปตาม บทบัญญัติในมาตรา ๒๓ และเป็นการประชุมที่ไม่มีเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนการประชุม

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานหรือได้รับแจ้งปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติตามสัญญา แก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคนั้นทันทีที่ได้รับแจ้ง หากเป็นปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชา ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานของรัฐนั้นทราบ และให้รัฐมนตรีเจ้า สังกัดของหน่วยงานของรัฐนั้นแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคนั้นโดยเร็ว แต่หากไม่มีการดำเนินการใดใน เวลาอันสมควรหรือในกรณีจำเป็นเร่งด่วนให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติ โดยเร็ว

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา ๑๑ วรรคท้าย มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๘ วรรคท้าย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดกระทำการใดให้สัญญาระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วย งานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการกับเอกชนมีเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่ทำให้ หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเสียเปรียบหรืออาจถูกเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนหรือเงินชดเชยใดๆ ได้โดยอาศัยเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมหรือข้อเท็จจริงที่ผู้นั้นหรือเอกชนที่เป็นคู่สัญญารู้หรือพึงจะรู้ได้ว่าย่อมอาจเกิดขึ้นได้ จากการทำงานหรือการปฏิบัติตามสัญญาอันมิใช่การได้ประโยชน์ในตามทางค้าปกติของเอกชน ที่ทำสัญญากับรัฐนั้น หรือเป็นเหตุการณ์หรือพฤติกรรมหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการจัดการหรือ เป็นกลอุบายของผู้นั้นหรือของเอกชนที่ทำสัญญากับรัฐหรือของเอกชนอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาทหรือปรับร้อยละห้าสิบของ จำนวนเงินหรือผลประโยชน์ที่เอกชนได้รับหรือพึงจะได้รับ จากการกระทำนั้นแล้วแต่จำนวนใดจะ

สูงกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นธุระ ใช้ สนับสนุนหรือช่วยเหลือ ชักชวนหรือดำเนินการใดๆ ให้มีการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือร่วมกระทำการตามวรรคหนึ่งนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นตุลาการ ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ผู้ใดได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเงินหรือประโยชน์อื่นใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยกับการกระทำนั้น

กระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองที่ผู้กระทำความผิดแล้วแต่ยังไม่บรรลุผล ให้ถือว่าผู้นั้นพยายามกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามสัญญานั้น ให้ผู้นั้นรับโทษเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่า

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เอกชนที่กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้ถือว่าผู้เป็นหุ้นส่วน หุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้บริหาร กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และผู้มีอำนาจบริหารจัดการของเอกชนนั้นไม่ว่าจะเรียกว่าตำแหน่งใดเป็นตุลาการร่วมในการกระทำความผิดนั้น และต้องรับโทษเช่นเดียวกับตุลาการ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยกับการกระทำผิดหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของเอกชนนั้น

มาตรา ๓๔ ผู้ใดใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ หรือผู้ที่เป็นกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าทำสัญญากับหน่วยงานเจ้าของ โครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ เป็นธุระ หรือดำเนินการให้เอกชนที่ยื่นข้อเสนอรายใดหรือหลายรายรวมกันเป็นผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้เข้าทำสัญญาโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดให้ ขอให้ เสนอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้อื่น หรือกระทำความผิดประการอื่นใด เพื่อให้มีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาอันเป็นการให้เปรียบหรือให้ประโยชน์แก่เอกชนคู่สัญญาเกินกว่าที่พึงได้รับตามทางค้าปกติหรือเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงอันเป็นแผนการหรือกลอุบายที่จะใช้เรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทน

หรือประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับความเสียหายจากสัญญาที่เกิดจากการกระทำตามวรรคหนึ่ง ให้เพิ่มโทษผู้กระทำไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งนั้น และให้ผู้นั้นรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคืนรัฐหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๖ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเป็นกรรมการผู้มีอำนาจหน้าที่ในการยกร่างสัญญาหรือในการตรวจสอบและกำกับสัญญาหรือในการติดตามการปฏิบัติตามสัญญา ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพิกเฉยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อช่วยเหลือหรือให้ประโยชน์แก่เอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการผู้กระทำต้องรับโทษเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่า

มาตรา ๓๗ ผู้ใดรู้หรือพึงจะรู้ได้ว่าเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาที่จะต้องลงนามเกิดขึ้นจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือจากแผนการหรือจากกลยุทธ์หรือจากการกระทำทุจริตประพฤติกมิชอบ ลงนามในสัญญานั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือควรจะรู้หรือพึงคาดหมายได้หากใช้ความระมัดระวังหรือตรวจสอบตามสมควรว่าเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาหรือในเอกสารอื่นใดที่ตนจะต้องลงนามแทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่ทำให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับความเสียหายหรือเสียเปรียบหรือเสียประโยชน์เกินกว่าปกติ

ลงนามในสัญญาหรือในเอกสารนั้นจนมีผลผูกพันหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อช่วยเหลือหรือให้ประโยชน์แก่เอกชนที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการผู้กระทำต้องรับโทษเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่า

มาตรา ๓๘ ผู้ใดเป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการรู้หรือควรจะรู้ หรือพึงคาดหมายได้หากใช้ความระมัดระวังหรือตรวจสอบตามสมควรว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับเอกชนอาจกระทำความผิดเงื่อนไขหรือข้อตกลงในสัญญาหรือกระทำการใดที่จะก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนหรือค่าชดเชยหรือเงินอื่นใดจากหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น หรือมีสถานการณ์หรือเหตุการณ์ใดที่อาจทำให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐหรือกระทรวงเจ้าสังกัดตกอยู่ในสถานะเช่นนั้น เพิกเฉยไม่สั่งการหรือไม่ดำเนินการใดให้มีการระงับหรือแก้ไขการกระทำหรือสถานการณ์หรือเหตุการณ์นั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐหรือกระทรวงเจ้าสังกัดได้รับความเสียหาย ให้เพิ่มโทษผู้กระทำไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าของโทษที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งนั้น และให้ผู้นั้นรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคืนรัฐหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการด้วย

มาตรา ๔๐ การพิจารณาคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าศาลเห็นว่าการกระทำของผู้กระทำความผิดหรือพฤติการณ์แห่งคดีก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการอย่างร้ายแรง ให้ศาลมีอำนาจกำหนดให้ผู้กระทำผิดชำระค่าเสียหายพิเศษเพื่อการลงโทษให้แก่รัฐหรือแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือ

หน่วยงานของรัฐที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ด้วย

มาตรา ๔๑ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดที่ไม่มีอายุความและไม่อาจยอมความได้

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ โครงการใดที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วถึงขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการทำสัญญาของหน่วยงานของรัฐ

พ.ศ.

๑. มีหลักเกณฑ์ในการยกร่าง กำกับ และดูแลการปฏิบัติตามสัญญา รวมถึงผลของสัญญาที่เกิดจากการทุจริตประพฤติมิชอบ และหลักเกณฑ์การเก็บรวบรวมเอกสารและรายงานการประชุมต่างๆ ไว้ตรวจสอบและใช้เป็นพยานหลักฐาน
๒. มีคณะกรรมการรับผิดชอบการยกร่าง กำกับ และดูแลการปฏิบัติตามสัญญาเป็นการเฉพาะ
๓. มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบของการกระทำทุจริตประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการยกร่าง กำกับ และดูแลการปฏิบัติตามสัญญา
๔. มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบของการกระทำทุจริตประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการใช้กลอุบายหรือแผนการในการกำหนดเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เรียกrogate ค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากหน่วยงานของรัฐรวมถึงผลบังคับใช้ของเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่มีลักษณะดังกล่าว
๕. มีหลักเกณฑ์ในการว่าจ้างที่ปรึกษาและความรับผิดชอบของที่ปรึกษา
๖. มีหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติตามสัญญา
๗. มีบทกำหนดโทษของการกระทำผิดเกี่ยวกับการทำสัญญาของรัฐเป็นการเฉพาะ